

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/65/2017
Identifikačné číslo spisu: 4015201240
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4015201240.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) Ing. N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. J. T. XXXX/XX, XXX XX W., proti žalovanému: Ministerstvu financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/020223/2015-243 z 3. novembra 2015, konajúc a rozhodujúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/82/2016-29 z 22. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) uznesením č. k. 1S/82/2016-29 z 22. júna 2017 podľa § 25 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 161 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok zastavil konanie o všeobecnej správnej žalobe žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/020223/2015-243 z 3. novembra 2015, ktorým zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie Správy finančnej kontroly Bratislava z 21. augusta 2015 č. I/320/97/2015 (ďalej aj „rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa“) tak, že účastník konania Ing. N. (žalobca) je povinný odvieť finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny v sume 2.411,36 eur na účet vedený v Štátnej pokladnici najneskôr do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia; v prípade nezaplatenia odvodu v stanovenom termíne je povinnosťou zaplatiť penále vo výške 0,1 % zo sumy, v ktorej došlo k porušeniu finančnej disciplíny, za každý aj začatý deň omeškania s úhradou uloženého odvodu na účet vedený v štátnej pokladnici. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. augusta 2017.

2. Z odôvodnenia uznesenia správneho súdu vyplýva, že žalobca nebol v konaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 S.s.p., pričom na predloženie plnej moci udelenej advokátovi bol márne vyzvaný - výzvou z 13.

apríla 2016. Žalobca písomným podaním z 2. mája 2016 správne súdu oznámil, že v predmetnom konaní advokáta nepotrebuje, nakoľko sa jedná o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach aktívnej politiky trhu práce a v konaní sa hodlá zastupovať sám.

3. Voči predmetnému uzneseniu podal žalobca (sťažovateľ) včas kasačnú sťažnosť, kde namietal, že správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práv na spravodlivý proces; zastavil konanie bez právneho posúdenia veci, keď nebral do úvahy námietky žalobcu, že v predmetnom konaní nepotrebuje advokáta, pretože sa jedná o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach aktívnej politiky trhu práce a taktiež nebral do úvahy nesúhlas žalobcu s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti ďalej zopakoval žalobné body a žiadal, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že žalobe vyhovie a zruší žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného.

4. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že trvá na skutočnostiach uvedených vo vyjadrení k žalobe a námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti považuje za neopodstatnené, nakoľko v konaní pred správnym súdom je povinnosťou žalobcu byť zastúpený advokátom.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.), preskúmal kasačnú sťažnosť bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) a zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), v zákonom stanovenej lehote (§ 443 ods. 1 S.s.p.), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), avšak neboli splnené podmienky povinného zastúpenia podľa § 449 S.s.p., a preto je potrebné kasačnú sťažnosť ako neprípustnú odmietnuť (§ 459 písm. d/ S.s.p.).

6.1. Podľa § 449 ods. 1 S. s. p. sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

6.2. Podľa § 449 ods. 2 S. s. p. povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

6.3. Podľa § 459 S.s.p., kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak

- a) a/ bola podaná oneskorene, b/ bola podaná neoprávnenou osobou,
- b) c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nieje prípustná, d/ neboli splnené podmienky podľa § 449,
- c) e/ nemá náležitosti ustanovené týmto zákonom, bol dodržaný postup podľa § 450 ods. 1 a nejde o prípady podľa § 449 ods. 2 písm. b/ a c/.

6.4. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ rozhodujú správne súdy v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

6.5. Podľa § 6 ods. 2 písm. d/ rozhodujú správne súdy v konaniach o správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia.

6.6. Podľa § 199 ods. 1 S.s.p. sa sociálnymi vecami na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie

- a) Sociálnej poisťovne,
- b) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- c) Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny,
- d) Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- e) zdravotných poisťovní,

- f) Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,
- g) Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ministra obrany Slovenskej republiky a nadriadeného určeného podľa osobitného predpisu,
- h) príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia,
- i) obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov v oblasti sociálnych služieb.

7. Kasačná sťažnosť predstavuje osobitný opravný prostriedok majúci povahu mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý smeruje voči právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu. Správny súdny poriadok vyžaduje, aby bol sťažovateľ v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa boli spísané advokátom (§ 449 ods. 1 S.s.p.).

8. Požiadavka vypracovania kasačnej sťažnosti advokátom a povinného zastúpenia advokátom v konaní o kasačnej sťažnosti (advokátsky primus) je odôvodnená predovšetkým tým, že v konaní o kasačnej sťažnosti sa spravidla rozhodujú zložitejšie prípady a vedie sa spravidla spor o výklad práva, pričom zhromaždenie relevantnej argumentácie pre kasačný súd vyžaduje vysokú mieru právnej zručnosti a znalosti množstva právnych predpisov a rozhodnutí súdov (viď. aj Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 24. novembra 1986 vo veci Gillow proti Spojenému Kráľovstvu, sťažnosť č. 9063/80).

9. Z predloženého súdneho spisu kasačný súd zistil, že správny súd v napadnutom uznesení riadne poučil účastníkov správneho súdneho konania o povinnom právnom zastúpení v konaní o kasačnej sťažnosti, ako aj povinnosti spísania kasačnej sťažnosti a iných podaní sťažovateľa v kasačnom konaní advokátom podľa § 449 S.s.p..

10. Správny súd napriek správne mu poučeniu v rozhodnutí vyzval sťažovateľa aby v lehote 10 dní doložil originál plnomocenstva na zastupovanie v konaní o kasačnej sťažnosti s tým, že ho súčasne poučil o následkoch absencie zastúpenia podľa § 449 ods. 1 S.s.p.. Sťažovateľ na výzvu správneho súdu nereagoval.

11. Sťažovateľ v rámci správneho súdneho konania konzistentne tvrdí (oznámenie z 2. mája 2016 (č. 1. 23) a kasačná sťažnosť z 29. augusta 2017 (č. 1. 33-37), že sa na neho požiadavka povinného zastúpenia podľa § 449 ods. 1 S.s.p. (do 30. júna 2016 § 250a Občianskeho súdneho poriadku) nevzťahuje, nakoľko predmetom sporu je preskúmania rozhodnutia a postupu vo veciach aktívnej politiky trhu práce.

12. Kasačný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa podľa obsahu tak, že predmetom sporu je správna žaloba v sociálnych veciach, na konanie ktoré sa povinné zastúpenie podľa § 449 ods. 1 S.s.p. v zmysle ust. § 449 ods. 2 písm. b/ S.s.p. nevzťahuje.

13. Od 1. februára 2004 nadobudol účinnosť zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého hlavným cieľom je nasmerovať opatrenia v politike trhu práce zacielenejšie a adresnejšie k znevýhodneným skupinám nezamestnaných a zároveň flexibilnejšie podľa jednotlivých regiónov. Sťažovateľovi bol na základe dohody č. 9/§49/2012 z 29. februára 2012 (ďalej len „dohoda“) poskytnutý príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť podľa § 49 zákona. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice vykonal u sťažovateľa kontrolu, ktorou bolo zistené porušenie dohody, na základe čoho Správa finančnej kontroly Bratislava rozhodnutím č. I/320/97/2015 z 21. augusta 2015 podľa § 31 ods. 9 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) uložila sťažovateľovi odvieť do štátneho rozpočtu verejné prostriedky za porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky použité, vo výške 2.501,88 eur. Žalobou napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa v časti povinnosti sťažovateľa odvieť do štátneho rozpočtu verejné prostriedky za porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky použité, vo výške 2.501,88 eur zmenené tak, že sťažovateľovi bolo uložené odvieť do štátneho rozpočtu verejné prostriedky za porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky použité, vo výške 2.411,36 eur.

14. Príslušnosť správneho orgánu prvého stupňa bola daná ust. § 2 a 3 zákona č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly; príslušnosť odvolacieho správneho orgánu (žalovaného) bola daná § 7 zákona č. 575/2001 Z. z. organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

15. Charakter správneho súdneho konania v sociálnych veciach sa určuje orgánom, ktorý napádané rozhodnutie vydal. Napadnuté rozhodnutie bolo vydané Ministerstvom financií Slovenskej republiky, tzn. orgánom iným, ako taxatívne vymenovaným v ust. § 199 ods. 1 S.s.p.. Z uvedeného vyplýva, že predmetom sporu nie je žaloba v sociálnych veciach, ale všeobecná správna žaloba. Sťažovateľ v konaní o kasačnej sťažnosti voči rozhodnutiu správneho súdu o všeobecnej správnej žalobe musí byť zastúpený advokátom, pričom kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. (§ 449 ods. 1 S.s.p.).

16. Z kasačnej sťažnosti nevyplýva, že by túto spísal advokát a rovnako sťažovateľ nedoložil súdu plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v konaní o kasačnej sťažnosti. Kasačný súd teda nemá preukázané, že podaná kasačná sťažnosť bola spísaná advokátom, ako aj že sťažovateľ je zastúpený v konaní pred kasačným súdom advokátom. Sťažovateľ kasačnému súdu zároveň ani nepreukázal, že uvedené povinnosti sa na neho nevzťahujú z dôvodu, že sú splnené niektoré z podmienok podľa § 449 ods. 2 písm. a/ až písm. c/ S.s.p..

17. Nakoľko v danom prípade nebola splnená osobitná podmienka konania o kasačnej sťažnosti - kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ bez toho, aby kasačnému súdu riadne preukázal, že je zastúpený advokátom, a že kasačná sťažnosť bola spísaná advokátom, kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa ustanovenia § 459 písm. d/ S.s.p. odmietol ako neprípustnú.

18. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. za primeranej aplikácie § 170 písm. a/ S.s.p., a contrario k § 171 ods. 1 S.s.p., tak, že účastníkom náhradu trov kasačného konania nepriznal, nakoľko kasačná sťažnosť bola odmietnutá.

19. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 147 ods. 2 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.